

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 259 на МС от 14.10.2019 г. за изменение и допълнение на Постановление № 100 на Министерския съвет от 2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (ДВ, бр. 50 от 2018 г.)

Обн. - ДВ, бр. 82 от 18.10.2019 г.

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

ПОСТАНОВИ:

§ 1. В наименованието на постановлението след думата „**обхващане**“ се поставя запетая и думите „**и включване в**“ се заменят с „**включване и предотвратяване на отпадането от**“.

§ 2. В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „**обхващане**“ се поставя запетая и думите „**и включване в**“ се заменят с „**включване и предотвратяване на отпадането от**“.

2. В ал. 3:

а) създава се нова т. 2:

„2. изпълнение на дейности в детските градини и училищата за предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които отсъстват от детска градина или училище;“

б) досегашните т. 2 - 4 стават съответно т. 3 - 5 и се изменят така:

„3. взаимодействие на институциите по прилагането на комплекс от мерки за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система;

4. прилагане на процедурите по предоставяне в натура на отпуснатите семейни и социални помощи в съответствие с индивидуалните потребности на децата и учениците, както и подобряване на координацията при налагане на санкции спрямо родителите, настойниците/попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, при неизпълнение на задълженията им по Закона за закрила на детето и Закона за предучилищното и училищното образование;

5. организиране на регулярен обмен на информация между ангажираните институции и координиране на техните съвместни действия за налагане на съответни санкции по реда на Закона за закрила на детето, Закона за предучилищното и училищното образование и Закона за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на родители, чиито деца в задължителна предучилищна и училищна възраст не посещават училище;“

в) досегашните т. 5 и 6 стават съответно т. 6 и 7;

г) досегашната т. 7 става т. 8 и в нея думите „**ранно отпадане**“ се заменят с „**отпадането**“.

§ 3. Създава се чл. 2а:

„Чл. 2а. (1) За целите на Механизма кметовете на общини разпределят територията на общината на райони на обхват за всяка образователна институция, както следва:

1. между образователните институции, които осъществяват обучение на деца в задължителни предучилищни групи;

2. между образователни институции, които осъществяват обучение на ученици в първи клас и в пети клас.

(2) Образователните институции отговарят за записването в образователната система на децата и учениците, живеещи в определения им район на обхват.

(3) Необхванатите ученици, подлежащи на записване в гимназиален етап, се записват по преценка на началника на регионалното управление на образованието в подходящо училище съгласно местоживеенето и образователните резултати на детето.

(4) Районът на обхват на образователните институции, които осъществяват обучение в гимназиалната степен, включва населените места по настоящ или постоянен адрес на учениците."

§ 4. В чл. 3 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) след думите „район на обхват" се поставя точка и текстът докрая се заличава;

б) създава се изречение второ: „Когато броят на децата и учениците по чл. 1, ал. 2 от няколко образователни институции е малък и позволява изпълнението на дейностите по ал. 2, един екип за обхват може да се създаде за повече от един район за обхват."

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Екипите за обхват по чл. 1, ал. 3, т. 1 координирано с директорите на съответните образователни институции:

1. предприемат мерки за обхващането в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;

2. предлагат мерки за реинтеграцията в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ деца и ученици, отпаднали от детска градина и училище;

3. предлагат мерки по превенция на включваните в образователната система и идентифицирани в ИСРМ деца и учениците в риск от отпадане с цел осигуряване на ежедневното им присъствие в образователната институция;

4. участват в анализа на резултатите от прилагането на мерки по отношение на всяко дете и ученик, идентифицирани като необхванати, отпаднали или застрашени от отпадане от образователната система;

5. планират в съответствие с графика по чл. 5, ал. 8, т. 5 с директорите на образователните институции посещения по домовете на децата и учениците, които подлежат на задължително предучилищно и училищно образование и са отпаднали или са в риск от отпадане, с цел записването им в училище или в детска градина или преодоляването на риска от отпадане и редовна посещаемост;

6. определят за всяко дете или ученик основната причина, поради която е необхванато, отпаднало или е в риск от отпадане, и отразяват кода на съответната причина в ИСРМ;

7. осъществяват пряко взаимодействие с родителите, настойниците/попечителите или с лицата, които полагат грижи за детето, за обхващане и включване на децата и учениците в образователната система;

8. привличат и работят с медиатори и местни общности;

9. предлагат на компетентните институции да предприемат допълнителни мерки с оглед на прилагане на комплексен подход, включващ и налагането на наказания от компетентните органи за неспазването на задълженията на

родителите, настойниците/попечителите или лицата, които полагат грижи за детето и не осигуряват ежедневното присъствие на децата и учениците, по Закона за закрила на детето, по Закона за предучилищното и училищното образование и по Закона за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, както и предоставянето на помощи в натура по реда на Закона за семейни помощи за деца и Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ДВ, бр. 133 от 1998 г.);

10. регулярно предоставят информация чрез ИСРМ на кметовете на общините за установени нарушения на задълженията на родителите, настойниците/попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, с цел налагане на наказания по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование;

11. проследяват чрез ИСРМ ефективността от изпълнението на предложените мерки и ефекта им за връщането, включването и преодоляването на риска от отпадане за децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст."

3. Алинеи 3, 6 и 10 се отменят.

4. Алинея 11 се изменя така:

„(11) Представители на училището или детската градина в екипа за обхват са образователните медиатори, социалните работници, помощниците на учителя и педагогически специалисти (без директора), както и лица, ангажирани с мерки за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на риска от отпадане от системата на предучилищното и училищното образование."

5. Създава се нова ал. 12:

„(12) Числеността на участниците в екипа за обхват по ал. 11 се определя от директора на образователната институция в зависимост от броя на децата и учениците по чл. 1, ал. 2. В конкретен случай по преценка на директора към екипите за обхват могат да бъдат привлечени и други лица от училището или от детската градина, участието на които би спомогнало за по-доброто осъществяване на дейностите по чл. 3а."

6. Досегашната ал. 12 става ал. 13 и в нея, в т. 2 след думата „МВР" се добавя „и до ръководителите на институциите по ал. 8".

§ 5. Създава се чл. 3а:

„Чл. 3а. За предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които отсъстват по неуважителни причини от детска градина или училище, директорите на образователните институции организират участниците в екипите за обхват по чл. 3, ал. 11 и други лица за:

1. своевременно установяване на причините и прилагане на мерки за предотвратяване отсъствието на децата и учениците;

2. своевременно извършване на посещения по домовете на децата и учениците в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от детската градина или училището без уважителни причини;

3. системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на детето или ученика в образователната институция;

4. предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците в риск от отпадане по чл. 1, ал. 2 в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;

5. предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот;

6. прилагане на целенасочени мерки за превенция на отпадането на учениците на прехода между VII и VIII клас;

7. проследяване на изпълнението и на резултатите от предприетите мерки за преодоляване отсъствието на децата и учениците по неуважителни причини и отразяването им в ИСРМ."

§ 6. В чл. 4 се създава т. 9:

„9. Информационната система за реализация на механизма включва информационна карта по области на училищата и детските градини, при които рискът от отпадане е особено голям."

§ 7. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3:

а) създава се нова т. 3:

„3. създават областни координационни центрове и провеждат един път месечно срещи за подпомагане координацията на регионалните структури на министерствата и регионалните представители на администрациите, ангажирани с изпълнението на постановлението;"

б) досегашната т. 3 става т. 4;

в) създава се т. 5:

„5. при необходимост изискват информация от териториалните поделения или филиали към Агенцията по заетостта с цел установяване на адресите на регистрираните в дирекция „Бюро по труда" родители на деца и ученици, които екипите не са намерили на посочените адреси."

2. В ал. 4:

а) в т. 1 след думата „обхват" се добавя „по чл. 2а";

б) в т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „и представители на местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни";

в) създава се т. 7:

„7. запознават чрез подходящи начини и форми родителите на деца в задължителна за образование възраст с техните законови задължения за записване на децата в образование у нас или в чужбина и задължения за регистрация по Закона за гражданската регистрация при промяна на настоящия си адрес в страната или в чужбина."

3. В ал. 5 думите „до 20 февруари, до 1 юли, до 30 септември и до 20 декември" се заменят с „до 20 февруари и до 30 септември".

4. В ал. 6:

а) точка 2 се изменя така:

„2. предприемат мерки по отношение предоставянето в натура на отпускните семейни и социални помощи по отправени предложения от директорите на училищата и детските градини;"

б) създава се нова т. 3:

„3. осъществяват контрол по отношение на навременното отразяване в ИСРМ на информация за предоставените в натура семейни и социални помощи по отправените предложения от екипите за обхват и от директорите на

училищата и детските градини, както и мотивите, довели до отказване на предоставянето им в натура;"

в) досегашната т. 3 става т. 4.

5. В ал. 8:

а) в т. 1 думите „по чл. 3, ал. 7" се заменят с „по чл. 3, ал. 7 - 9";

б) в т. 5 думите „по чл. 3, ал. 12, т. 2" се заменят с „по чл. 3, ал. 13, т. 2" и след думата „обхват" се добавя „във връзка с мерките по чл. 6, т. 7 и 9, като предварително съставят месечен график";

в) създава се нова т. 6:

„6. подпомагат директорите на детски градини и училища за организиране на дейностите по чл. 3а, за участието по предварително уточнен график на представителите на общината, на Министерството на вътрешните работи и на дирекция „Социално подпомагане" и при необходимост на представители на другите институции по чл. 3, ал. 8 и 9 в посещения по домовете на децата и учениците и за предприемане на неотложни мерки за предотвратяване отпадането на деца и ученици;"

г) създават се т. 7 и 8:

„7. контролират дейностите на детските градини и училищата по чл. 3а чрез ръководителите на екипите за обхват;

8. отговарят за обхващането на учениците в задължителна училищна възраст в гимназиален етап на обучение и насочването им към съответното училище;"

д) досегашната т. 6 става т. 9.

б. Алинея 9 се изменя така:

„(9) Директорите на училища и детски градини:

1. възлагат на педагогически специалисти и на друг персонал от училището и детската градина включването в екипите за обхват и осигуряват участието на включените лица;

2. съдействат технически, административно и организационно на екипа за обхват;

3. отговарят, организират и контролират изпълнението на дейностите по чл. 3а;

4. създават организация за своевременно посещение по домовете на отсъстващите по неуважителна причина деца и ученици и за осъществяване на другите дейности по чл. 3а, като при необходимост ангажират местни доставчици на социални услуги, а когато се налага, отправят искане до началника на регионалното управление на образованието за осигуряване участието на представителите на общината, на Министерството на вътрешните работи, на дирекция „Социално подпомагане" или на представители на други институции от екипа за обхват;

5. при установена нужда чрез ИСРМ правят писмено предложение по образец до съответните дирекции „Социално подпомагане" за предоставяне на помощ в натура за дете или ученик, като предлагат вида на помощта съобразно идентифицираните потребности на детето или ученика;

6. за децата и учениците, за които има риск от отпадане от детската градина или от училището, до 15-о число на съответния месец подават чрез ИСРМ информация за предходния месец за неосигурено задължително присъствие на учениците за повече от 5 учебни часа или за повече от 3 дни на дете, посещаващо група за задължително предучилищно образование, по

неуважителни причини, с цел налагане на наказания на родителите по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование;

7. отговарят за обхващането на децата и учениците, организират и контролират изпълнението на дейностите от Механизма на ниво училище или детска градина и предоставят съответната информация към ИСРМ;

8. участват активно в обмена на информация между институциите чрез ИСРМ за установяване и актуализиране на статуса на всяко дете и ученик."

§ 8. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 1 думите „в срок до 20 февруари, до 1 юли, до 1 октомври и до 20 декември на съответната година" се заменят с „в сроковете по чл. 5, ал. 5" и след думата „информация" се добавя „по състояние съответно към 15 септември и към началото на втория учебен срок".

2. В т. 2 думите „в срок до 10 януари, до 10 март, до 30 юли и до 30 октомври" се заменят с „в срок до 10 март и до 30 октомври" и след думата „данни" се добавя „по състояние съответно към началото на втория учебен срок и към 15 септември".

3. Точка 3 се отменя.

4. В т. 5 след думите „20 февруари" запетаята се заменя със съюза „и", а думите „и до 20 декември" се заличават.

5. Точка 6 се отменя.

6. Точка 7 се изменя така:

„7. екипите за обхват до 30 ноември на съответната година приоритетно прилагат мерки за: обхващане и записване на деца в задължителна предучилищна и училищна възраст, които не са записани в детска градина или в първи клас; обхващане и включване на децата и учениците, посещавали училище или детска градина през предходната учебна година, но не са записани през настоящата; обхващане и включване на децата и учениците, които са посещавали училище или детска градина, но са отпаднали през предходната учебна година;"

7. Точка 8 се отменя.

8. Точки 9 и 10 се изменят така:

„9. екипите за обхват до 30 март на съответната година приоритетно прилагат мерки за връщане и трайно включване в образователната система на повторно отпадналите деца и ученици и на отпадналите през настоящата учебна година деца и ученици;

10. представителите на образователните институции в екипите за обхват и допълнително привлечените лица под ръководството на директорите, подпомагани от участниците от другите институции чрез началниците на регионалните управления на образованието, своевременно и регулярно предприемат мерки за превенция на риска от отпадане на деца и ученици, за които в ИСРМ има индикатори за отсъствия, слаб успех и проблемно поведение;"

9. Точка 12 се отменя.

10. В т. 15 думите „чрез ИСРМ" и „по последния известен адрес" се заличават, а думата „искане" се заменя с „писмени искания".

Министър-председател: Бойко Борисов

Главен секретар на Министерския съвет: Веселин Даков